

25.5.2022

VN/7522/2022
STM033:00/2022**VÄHIMMÄISPALKKAUKSEN VALVONTAA KOSKEVIEN SÄÄNNÖSTEN MUUTTAMISTA KÄSITTELEVÄN JAOSTON KOKOUS 25.5.2022**

Aika 25.5.2022 klo 13.00-14.10

Paikka: Teams-etäkokous

Läsnä

Virtanen Jarno	STM, puheenjohtaja
Kainu Katariina	STTK, sijainen
Eriksson Aki	Lounais-Suomen aluehallintovirasto, jäsen
Koskinen Timo	SAK, jäsen
Lahti-Leeve Suvi	EK, jäsen (klo: 14 saakka)
Leinonen Mari	STM, jäsen
Nyyssölä Mikko	EK, jäsen (klo: 13.29 saakka)
Rytkönen-Sandberg Atte	Suomen yrittäjät, jäsen
Ylitepsa Johanna	TEM, jäsen
Mäenpää Paula	Kuntaliitto, asiantuntija (asiakohta 3)
Danner Katja	STM, sihteeri
Ylitöyrä Tanja	STM, sihteeri

1. Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2. Hyväksytään edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin kahden edellisen kokouksen pöytäkirjat.

3. Ilmoitus kunnan rakennusvalvontaan

Leinonen esitteli valvontalain 49 §:ään ehdotettavaa uutta 3 momenttia ja perusteluja sekä kertoi ehdotuksen taustoista. Paula Mäenpää oli paikalla Kuntaliiton edustajana ja esitti muutamia huolia ja tarkasteltavia asioita. Mäenpää korosti, että ilmoitettavien puutteiden tulee olla merkittäviä, jotta rakennusvalvonta aloittaa valvonnan. Mäenpää esitti huolen, ettei toiminta vääristyisi ehdotuksen myötä, jos pienistäkin puutteista ilmoitetaan. Mäenpää tiedusteli, koskeeko ehdotus vain sisäilma-asioita ja totesi kunnan ympäristöterveyden olevan parempi taho arvioimaan esimerkiksi aineiden raja-arvoja. Lisäksi Mäenpää tiedusteli, millaista rajausta on ajateltu - mitkä ilmoitukset toimitettaisiin rakennusvalvonnalle.

Keskusteltiin tarpeesta pystyä vaikuttamaan kiinteistön omistajaan, jos työnantaja on kiinteistössä vuokralaisena, eikä sen vuoksi pysty tai halua korjata tiloja turvallisiksi. Keskustelussa nousi toive pykälän tarkkarajaisuudesta, jotta edellä mainittu asia kävisi siitä ilmi.

EK esitti, että asia vaatii perusteellisempaa pohdintaa ja selvittelyä, etenkin rajanvedon osalta. STTK:n näkemyksen mukaan nykytuotilo olisi sopiva.

Leinosen mukaan rajausta/kynnys vaatii vielä jatkopohdintaa. Puheenjohtaja totesi 49 §:n muutoksen olleen ehdollisena jaoston toimeksiannossa.

4. Ilmoitus poliisille

Puheenjohtajan mukaan oikeusministeriön selvityshenkilöstä ei vielä ole tietoa. Leinonen esitteli ehdotettuja muutoksia ja niiden perusteluja. 50 §:ään lisättäisiin petos ja kiskontarikokset sellaisten rikosten joukkoon, joista on velvollisuus tehdä ilmoitus poliisille. Lievä petos jäisi tämänhetkisen luonnoksen mukaan ilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle, koska kyseessä on asianomaisrikos. Lisäksi 1 momenttia selkeytettäisiin kirjoitusteknisesti.

Lounais-Suomen aluehallintoviraston mukaan muutos on kannatettava ja lievän petoksen sulkeminen on perusteltua. Lounais-Suomen aluehallintovirasto kyseli aluehallintoviraston roolista, jos rikosnimike muuttuisi prosessin kestäessä. Lounais-Suomen aluehallintovirasto totesi, että aluehallintoviraston rooli ei aina ole tuttu tuomioistuimille.

Suomen Yrittäjät näkee ehdotuksen tarkoituksenmukaisena, mutta heidän mukaan yksityiskohtia pitää vielä tarkastella. Suomen Yrittäjät totesi tämän olevan hyvä keino puuttua vakaviin alipalkkaustilanteisiin, joissa syrjäntäkritereitä ei täyty. Lievän petoksen pois jättäminen on järkevä ratkaisu.

SAK totesi ymmärtävänsä lievän petoksen pois jättämisen, mutta koki sen voivan antaa väärän signaalin.

Puheenjohtaja totesi, että pohditaan asiaa vielä myöhemmin ja OM selvityshenkilöön oltaisiin yhteydessä, kun tämä on aloittanut työnsä.

5. Kehotusmenettely

Puheenjohtaja kertoi, että edellisen kehoitusmenetelmästä käydyn keskustelun perusteella on laadittu vaihtoehtoisia pykäläluonnoksia sekä kirjoitettu perusteluissa tarkoituksesta. Puheenjohtaja selosti perusteluja ja kävi läpi pykäläehdotukset.

SAK totesi vaihtoehtojen a vaikuttavan paremmalta, koska vaihtoehto b on pidempi. SAK pohti, viittaako ehdotetussa muotoilussa "asia" kuitenkin liikaa koko palkkakäsitteeseen ja ehdotti vähän muutettua muotoilua: "... Ei kuitenkaan sellaisista palkan eristä, jotka edellyttävät työehtosopimuksen tulkintaa ...". Puheenjohtajan mukaan SAK:n ehdottama muotoilu saattaisi olla sopiva.

Suomen Yrittäjät eivät kannata tämän asian säätämistä kehoituksen piiriin. Suomen Yrittäjien mukaan asia jää hyvin tulkinnanvaraiseksi, missä tilanteissa soveltuisi ja missä ei. Pykälästä luettuna "vähäistä suurempi" tarkoittaa jotain muuta kuin olennaista tai merkittävää. Suomen Yrittäjien mukaan perusteluissa olisi kuvattava tarkemmin, mitä säännöksellä tarkoitetaan, jos sääntelyä viedään eteenpäin.

EK:n mukaan perusteluissa on monessa kohtaa hyvin avattu tilannetta (esim. yksityinen riita-asia), mutta haasteena on saada asia selkeämmin pykälään.

STTK:n mukaan vaihtoehto a on parempi. STTK ehdotti muutosta 2 momentin kohtaan "tarkastaja voi lisäksi antaa kirjallisen kehoituksen...". STTK ehdotti seuraavaa muutosta muotoiluun: "lukuun ottamatta 9 kohtaa" muutettaisiin viittaukseksi kohtiin 1-8.

TEM:n mukaan vaikuttaa perustellulta, että asia lisätään nykyiseen kehoitusluetteloon. TEM:n mukaan pykälän muotoilu vaatii vielä pohdintaa. TEM pohti, voisiko pykälässä käyttää jotain muuta sanamuotoa. TEM:n mukaan loppuosan voi lukea eri tavoin. TEM:n mukaan perusteluissa on kuvattu hyvin, mitä viranomaisen voi ilman tulkintaa havaita ja pohti, olisiko tämä syytä viedä myös pykälään. TEM ehdotti: "Työnantajan velvollisuutta maksaa yksiselitteisesti todettavissa olevaa palkkaa." TEM:n mukaan "muu korvaus" jää myös epäselväksi, mitä sillä tarkoitetaan ja sen voisi poistaa. TEM:n mukaan perusteluissa voisi vielä avata vähimmäispalkkaa. TEM totesi myös, että aikaisemmissa kokouksissa puhutut asiat laiminlyönnin toistuvuudesta ja suuruudesta sekä lisien maksamatta jättämisestä voisi myös mainita ja kuvata, että nämäkin asiat voivat vaikuttaa.

Puheenjohtaja totesi, että vähimmäispalkkaa on pyritty avaamaan perusteluissa. Luonnoksia kehitetään eteenpäin kommenttien perusteella.

Akava ei ollut läsnä kokouksessa, joten puheenjohtaja kävi läpi heidän kirjallisia kommenttejaan. Valtaosa säännöksen soveltamisesta koskisi yleissitovan työehtosopimuksen noudattamatta jättämistä. Akavan mukaan olisi pohdittava, tulisiko lain mukaisesta palkasta (TSL 2:10) sanoa jotain (esimerkiksi läheisen alan työehtosopimus tai paikkakunnan palkkataso).

SAK:n mukaan perusteluihin verraten vähimmäispalkka antaa yksipuolisen käsityksen asiasta. SAK tiedusteli, tulisiko käyttää muotoilua ”vähimmäispalkka eri palkanosineen”, jotta kävisi ilmi, ettei tarkoiteta vain taulukon alinta palkkaa. SAK:n mukaan palkanosa voitaisiin määritellä perusteluissa.

Keskusteltiin esimerkkien hyvistä ja huonoista puolista.

Lopuksi puheenjohtaja tiedusteli dubioista koskien valmisteltavan mallin peruslähtökohtaa ja ovatko yleiset periaatteet sellaisia, jolla voidaan mennä eteenpäin. SAK:n mukaan ”yksityisoikeudelliset tulkintakysymykset” näyttää oudolta. SAK:n mukaan ilmaisu ei olisi tuttu työlainsäädännöstä. SAK totesi, että muotoilu voisi olla myös selkeämpi ja ehdotti: ”työnantajan velvollisuutta maksaa lain ja työehtosopimusten mukaista palkkaa”

Puheenjohtaja totesi, että seuraavaan kokoukseen laaditaan uusi versio. Koko kokonaisuus yritetään saada luettavaksi juhannusviikolle.

6. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.10.

Jarno Virtanen

puheenjohtaja

Katja Danner

sihteeri